

MESTO MYJAVA

Námestie M. R. Štefánika 560/4, 907 14 Myjava

Mgr. Andrea Zacharová
Nám. M.R. Štefánika 580/29
907 01 Myjava

Váš list číslo/zo dňa
16.09.2025

Naše číslo
1845/2025 MY/VV

Vybavuje/Linka
JUDr. Veronika Filanová/034/6907206

Myjava
186104/2025

Vážená pani Mgr. Zacharová,

Na základe Vami doručenej petície dňa 16. septembra 2025 s názvom „**Za peknú a čistú Myjavu**“, podpísanú 928 občanmi, ktorá poukazuje na problémy súvisiace s výskytom osôb bez domova a ich vplyvom na verejný poriadok v meste, Vám mesto Myjava, ako príslušný orgán podľa zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve, poskytuje nasledovné **stanovisko**:

Verejné priestranstvo je určené na pobyt všetkých občanov bez rozdielu sociálneho statusu. Skutočnosť, že sa niekto nachádza na námestí a je osobou bez domova, nepredstavuje porušenie zákona, nakoľko by zo strany mesta išlo o diskrimináciu.

Problém prítomnosti ľudí bez domova na verejných priestranstvách, patrí k najčastejším výzvam mestských samospráv. Obyvatelia vnímajú sedenie bezdomovcov na lavičkách v centre mesta ako neželané, čo vyvoláva napätie medzi verejnosťou a sociálne vylúčenými skupinami. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že bezdomovectvo nie je kriminálny čin, ale sociálny problém, ktorý vyžaduje komplexné riešenia.

Mesto Myjava si naplno uvedomuje zložitosť a vážnosť tejto problematiky a má za to, že sa **nejedná o dlhodobý neriešený problém**, ako sa uvádza v petícii. Na riešení situácie s bezdomovectvom v meste Myjava aktuálne spolupracuje mestská polícia aj sociálne oddelenie mestského úradu a spoločne hľadajú systémové riešenia.

Samospráva totiž musí nájsť **rovnováhu** medzi udržiavaním poriadku v meste a zároveň aj rešpektovaním ľudskej dôstojnosti. Reštriktívne opatrenia (napr. zákazy sedenia, či presúvanie ľudí bez domova) totiž neriešia príčinu problémov.

Sociálni pracovníci sa ľuďom bez domova venujú každý deň. Ich práca však nie je jednoduchá a je častokrát neviditeľná, pretože za každým osudom je iný príbeh a riešenia si vyžadujú čas a trpezlivosť. Disponujeme zariadeniami a formami sociálnych služieb, ktoré pomáhajú aj ľuďom bez domova. V meste Myjava sa nachádza zariadenie sociálnych služieb **Nocľaháreň**, s kapacitou 21 klientov, kde majú prijímatelia sociálnej služby možnosť vyspať sa, sú im poskytnuté hygienické potreby, ošatenie, obuv, vytvorené sú taktiež podmienky na pranie bielizne a prípravu stravy, denne v čase od 18.00 hod. do 8.00 hod. nasledujúceho dňa za poplatok 1,00 €. V Nocľahárni sa uplatňuje princíp nízkoprahovosti (nie je potrebné uviesť svoje meno a priezvisko). V prípade, ak prijímateľ sociálnej služby hrubo porušuje dobré mravy, čím narúša občianske spolužitie alebo domový poriadok, musí zariadenie opustiť. Prijímatelia sociálnej služby tu majú možnosť využiť sociálne poradenstvo, ktoré im poskytujú sociálni pracovníci, ako rady pri riešení ich aktuálne sa vyskytujúcich problémov, ktoré súvisia s nepriaznivou sociálnou situáciou, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov,

napríklad pomoc pri vybavovaní úradných záležitostí, osobných dokladov, pri spisovaní a podávaní písomných podaní, vypisovaní tlačív a pri písomnej komunikácii v úradnom styku a vybavovaní iných vecí v záujme prijímateľov sociálnej služby. Za minulý rok využilo túto službu 53 ľudí.

Ďalším zo zariadení sociálnych služieb, ktoré môžu využívať aj ľudia bez domova, je **Komunitné centrum**. Komunitné centrum je nízkoprahová sociálna služba, ktorú môžu využívať všetci, ak svojím správaním či konaním neohrozujú seba alebo ostatných klientov. Doobedie je venované najmä individuálnemu poradenstvu, kedy klient rieši s povereným pracovníkom komunitného centra svoje individuálne potreby (napríklad komunikácia s rôznymi inštitúciami, rôzne návrhy na súdy, osobný bankrot, rozvoj rôznych zručností, pomoc pri hľadaní zamestnania a pod.). V poobedných hodinách prebiehajú rôzne skupinové aktivity (preventívne, edukačné, záujmové, voľno-časové) - všetky založené na princípe nízkoprahovosti. Najmä v zimných mesiacoch Komunitné centrum organizuje viaceré činnosti so zameraním práve na ľudí bez domova (udržiavanie poriadku v okolí bytoviek na Trokanovej ulici, tvorivé dielne), počas ktorých sa podáva aj teplý čaj, káva, prípadne polievka.

Mesto Myjava využíva aj ďalšie nástroje sociálnej politiky, ktoré mu umožňuje platná legislatíva, a to je **inštitút opatrovníka a osobitného príjemcu**. Takéto zásahy do života človeka sú momentálne veľmi prísne regulované, nakoľko je potrebné rozhodnutie súdu, vyžadujú sa odborné posudky a predovšetkým sa hľadá každý možný spôsob, ako osobu podporiť, nie jej práva vziať. Celý tento proces, od podania návrhu na súd, až po prípadne vydaný rozsudok o obmedzení svojprávnosti, trvá rok a viac. Pokiaľ sa mestu podarí stať sa opatrovníkom, do špecializovaného zariadenia sociálnych služieb možno umiestniť len občana s nejakým zdravotným problémom, nestačí iba diagnóza alkoholizmu.

Sociálni pracovníci monitorujú každého bezdomovca, snažia sa zistiť jeho sociálnu anamnézu, v prípade potreby kontaktovať jeho rodinu, umožňujú mu prespať v nocľahárni, realizovať aktivity v komunitnom centre, poskytujú každému sociálne poradenstvo, v prípade potreby ošatenie a obuv. V prípade záujmu konkrétného človeka bez domova, ho objednávajú k psychiatrovi, vybavujú ústavné protialkoholické liečenie, snažia sa mu nájsť prácu, prípadne vybaviť sociálne dávky alebo dôchodok. Ak všetko vyššie uvedené zlyhá, podávajú súdu podnet na čiastočné pozbavenie spôsobilosti na právne úkony v časti týkajúcej sa zdravotnej a sociálnej starostlivosti a nakladania s finančnými prostriedkami.

Takýmito formami pomoci sa pomohlo viacerým ľuďom bez domova, ktorí „zmizli“ z ulice. Možno sa zdá, že napriek týmto aktivitám počet ľudí bez domova neklesá. Dôvod je jednoduchý – pribúdajú noví. Taká je realita dnešných dní nielen v našom meste. V súčasnej dobe neexistujú iné právne mechanizmy na riešenie situácie s bezdomovcami.

Mesto pracuje s ľuďmi bez domova systematicky – v teréne, v spolupráci s nemocnicami, zariadeniami sociálnych služieb a inými odborníkmi. Niektorým sa podarilo nájsť ubytovanie, či zdravotnú starostlivosť, iní pomoc ešte len hľadajú. Napriek tomu, že pribúdajú noví ľudia, ktorí sa ocitnú na ulici, nevzdávame sa snahy podať pomocnú ruku každému, kto ju potrebuje.

Sociálne služby stoja na princípe **dobrovoľnosti**. Aj keď sa nám môže zdať, že riešením pre človeka bez domova je liečba alebo ubytovanie, nikto ho nemôže prinútiť, aby túto pomoc prijal. Každý z nás má právo rozhodovať o svojom živote – a to platí aj pre ľudí na ulici. Sociálni pracovníci môžu ponúknuť podporu, vysvetliť možnosti a byť nablízku, no konečné rozhodnutie musí urobiť samotný človek.

Riešenie problematiky bezdomovectva v centre mesta si vyžaduje multidimenzionálny prístup. Úlohou samosprávy je nielen udržiavanie verejného poriadku, ale predovšetkým systematické budovanie siete sociálnych služieb, ktoré umožnia ľuďom bez domova návrat do spoločnosti. Dlhodobý efekt prinesie iba kombinácia preventívnych opatrení, posilňovania sociálnej inklúzie a aktívnej participácie komunity. Z pohľadu sociálnej politiky je preto kľúčové uprednostniť riešenia orientované na človeka, nielen na vonkajší obraz mesta.

Mesto Myjava si samozrejme uvedomuje, že situácia je ešte vážnejšia, ak je osoba bez domova **pod vplyvom alkoholu, narúša verejný poriadok, obťažuje iné osoby alebo znečisťuje verejný priestor**. Vtedy je oprávnená zasiahnuť aj mestská polícia v zmysle zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii.

Mestská polícia v zmysle zákona dohliada na verejný poriadok, rieši znečisťovanie verejných priestranstiev, hlučné správanie a pod. Ak osoba bez domova spácha priestupok (napr. obťažovanie osôb, drobné krádeže a pod.), mestská polícia koná **rovnaako ako pri každej inej osobe**, t.j. spisuje priestupok, môže udeliť pokutu, prípadne privolať štátnu políciu. Ak sa osoba správa agresívne, kladie odpor alebo je pod vplyvom návykových látok, môže byť dočasne obmedzená na slobode. V prípade opakovaných priestupkov môže správny orgán uložiť vyššiu pokutu alebo iné sankcie (napr. verejnoprospešné práce), výkon týchto sankcií je však v prípade bezdomovcov často problematický kvôli ich majetkovým pomerom, či zdravotnému stavu. Je dôležité si uvedomiť, že občania často od polície očakávajú **viac, než umožňuje zákon, majú pocit, že nič nerobí, v skutočnosti jej to však zákon často neumožňuje**. Mestská polícia nie je oprávnená odvieŕ bezdomovca preč, ak si to želajú občania a zasahovať preto, že prítomnosť tejto osoby je neprijemná a nežiaduca, nakoľko by takéto zásahy boli protiprávne. V roku 2025 útvar Mestskej polície na Myjave v rámci svojej vecnej a miestnej príslušnosti prijal, či vlastnou činnosťou zistil a následne realizoval, spolu 139 udalostí v súvislosti s protiprávnym konaním osôb žijúcich bez domova. V protiprávných konaniach voči osobám žijúcim bez domova boli spolu realizované 3 udalosti. V súčasnej dobe sú prijaté opatrenia vo forme **zvýšenej hliadkovej činnosti Mestskej polície** na Myjave podľa potreby v lokalitách, kde sa osoby žijúce bez domova aktuálne zdržiavajú, ako aj zvýšenej kontroly objektov v ktorých sa s prichádzajúcim zimným obdobím budú zdržiavať. Mestská polícia na Myjave pristupuje k riešeniu problematiky bezdomovectva zodpovedne a pri výkone služobných činností postupuje s využitím všetkých zákonom dostupných prostriedkov ako aj dodržiavaním všetkých zákonných povinností, to znamená, že postupuje v zmysle platnej legislatívy Slovenskej republiky, ako aj v súlade s programom Národnej koncepcie prevencie a ukončovania bezdomovectva 2022. Takýto výkon služobných činností je špecifický, najmä vzhľadom na životné podmienky týchto osôb, ktorí žijú v podmienkach neustálej sociálnej núdze, bez obydlija, bez finančného príjmu, bez pomoci blízkych osôb a často sú aj v zlom zdravotnom stave.

V tejto oblasti je mimoriadne dôležitá aj súčinnosť občanov. V prípade, že si všimnú situáciu, ktorá si vyžaduje zásah, napríklad ohrozenie zdravia osoby bez domova, narušovanie verejného poriadku alebo vznik nebezpečných situácií, je potrebné **okamžite kontaktovať mestskú políciu**. Rýchla reakcia môže pomôcť predísť vážnejším problémom a zároveň umožní kompetentným zložkám efektívne konať. Každý takýto podnet totiž pomáha riešiť situáciu operatívne a prispieva k bezpečnosti poriadku v meste.

Mesto si uvedomuje závažnosť tejto problematiky a **vníma podmiety občanov ako oprávnené**, pričom samotná petícia reflektuje ich reálne obavy. Zástupcovia mesta sa touto problematikou aktívne zaoberajú a ako už bolo spomínané vyššie, úzko spolupracujú s mestskou políciou, sociálnym oddelením a ďalšími relevantnými inštitúciami. Sme si vedomí dôležitosti vytvárania bezpečného a čistého prostredia pre všetkých obyvateľov a ubezpečujeme občanov, že v riešení tejto problematiky budeme aj naďalej pokračovať.

Zároveň dávame do pozornosti, že táto téma bude zaradená ako bod rokovania na najbližšom zasadnutí Mestského zastupiteľstva v meste Myjava.

S pozdravom

Ing. Ľubomír Halabrin
primátor mesta